

فرماندهی بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آجا (معاونت درمان - کمیته عالی ایمنی بیمارستانهای آجا)

بازرسی‌های استانداردهای ایمنی در مراکز درمانی آجا

(بیمارستانها، درمانگاه‌ها)

۱۳۹۵-۱۳۹۴

گروه مؤلفین :

دکتر رامین حمیدی فراهانی / دکتر محمد افشار اردلان / دکتر سید علی رضا خادم نیا / مهندس فریبرز قهرمانی / دکتر محمد صادق جشانی
دکتر محمد محمدی / دکتر سید محمدرضا موسوی / دکتر سیروس کرجی / دکتر فائزه دهقان / دکتر جلال حیدرزاده / کارشناس ارشد پرستاری اشرف قمچیلی
کارشناس ارشد پرستاری مهری توسلی / کارشناس ارشد مدیریت بیمارستانی مهناز شهیدی / کارشناس ارشد فیزیک پزشکی فاطمه نوربخش / کارشناس
پرستاری مجید اردستانی / کارشناس پرستاری سمیه روحی نیاسر / کارشناس پرستاری بهرام عرفانی یونا / کارشناس پرستاری ناهید کیارستمی

مشاور و راهنمای ارشد - دکتر رامین حمیدی فراهانی
گردآورنده و ویراستار : کارشناس پرستاری ناهید کیارستمی

فهرست

۷	 مقدمه :
۸	 پیشگفتار :
بخش اول : استانداردهای ایمنی در مراکز درمانی (بخش های درمانی)	
	فصل اول
۱۶	 ایمنی بیمار: درمان و مداخلات پزشکی ایمن - مراقبت ایمن:
	فصل دوم
۲۱	 ایمنی کارکنان: بالینی حرفه ایی - خدمات بالینی (غیر حرفه ای) - سایر کارکنان:
	فصل سوم
۲۵	 ایمنی بخش های درمانی:
	فصل چهارم
۲۹	 ایمنی بخش شیمی درمانی:
	فصل پنجم
۳۱	 ایمنی بخش اتاق عمل:
	فصل ششم
۳۹	 ایمنی بخش اورژانس:
	فصل هفتم
۴۵	 ایمنی بخش نوزادان:
	فصل هشتم
۴۸	 ایمنی بخش درمانگاه:
۵۰	 ایمنی درمانگاه / واکسیناسیون:
۵۱	 ایمنی درمانگاه / دندانپزشکی:
۵۲	 ایمنی درمانگاه / آمبولانس:
بخش دوم : استاندارد های ایمنی در مراکز درمانی (بخش پاراکلینیک)	
	فصل نهم
۵۵	 ایمنی بخش دارو:
۵۷	 ایمنی اثبار دارویی:
۵۹	 ایمنی داروخانه:
	فصل دهم
۶۲	 ایمنی بخش آزمایشگاه:
	فصل یازدهم
۶۶	 رادیوتراپی:
۶۷	 پزشکی هسته ای و ید درمانی:
۶۹	 تصویربرداری :

بخش سوم : استانداردهای ایمنی در مراکز درمانی (بخش های ویژه)

فصل دوازدهم

۷۲ ایمنی بخش های ویژه (ICU).....

بخش چهارم : استانداردهای ایمنی در مراکز درمانی (تجهیزات)

فصل سیزدهم

۷۵ ایمنی تجهیزات:.....

بخش پنجم : استانداردهای ایمنی در مراکز درمانی (فضای عمومی / تأسیسات، محیط / لنزری)

فصل چهاردهم

۷۷ ایمنی فضای عمومی (تأسیسات و محیط):.....

فصل پانزدهم

۸۲ ایمنی بخش رختشویخانه (لنزری):.....

بخش ششم : استانداردهای ایمنی در مراکز درمانی (اسناد و مدارک پزشکی)

فصل شانزدهم

۸۴ ایمنی اسناد و مدارک پزشکی:.....

بخش هفتم : استانداردهای ایمنی در مراکز درمانی (بحران و طب رزم)

فصل هفدهم :

۸۶ ایمنی در طب نظامی و بحران:.....

بخش هشتم : استانداردهای الزامی در مراکز درمانی

فصل هیجدهم

گروه ها :

۹۰ ۱.حاکمیت و رهبری :۹.....

۹۲ ۲. جلب مشارکت و تعامل با بیمار و جامعه:۲.....

۹۳ ۳.خدمات بالینی ایمن و مبتنی بر شواهد: ۲.....

۹۴ ۴.محیط ایمن، واحد پشتیبانی(ساختمان) و مدیریت بحران :۲.....

..... ۵. آموزش مداوم : ۰.....

بخش نوزدهم : گزارشات

فصل نوزدهم

۹۷ گزارشات توصیفی.....

مقدمه :

حرفه پزشکی از آنجائیکه با مراقبت از سلامتی انسان سر و کار دارد، از شغل های حساس و پرخطر تلقی می شود. وقتی این مراقبت در مراکز درمانی، بیمارستانها و درمانگاهها نظام مند و پیچیده می شود، همانند سامانه های پرخطر مثل (نیروگاه های هسته ای، پروژه های فضائی، فرودگاه و برنامه های پروازی و ...) کوچکترین خطا می تواند فاجعه مصیبت باری به بار آورد و منجر به مرگ و یا معلولیت بیمار گردد و یا باعث ضرر و زیان جبران ناپذیری به سامانه ها و تجهیزات بشود. در سامانه های مراقبت از سلامتی وقتی بحث ایمنی مطرح می شود، اگر چه موضوع عمده ایمنی بیماراست ولی ایمنی کارکنان و ارائه دهندگان خدمت و ایمنی تجهیزات و زیر ساخت ها هم مد نظر است. عوامل درگیر در ایمنی را می توان در چهار عنصر طبقه بندی کرد :

(۱) زیرساخت ها

(۲) فرایندها

(۳) فرهنگ ایمنی سازمانی

(۴) نتیجه کار

در بررسی و تجزیه و تحلیل حوادث عوامل زیادی مورد بحث قرار می گیرند ولی همیشه عمده ترین علت ها عبارتند از : خطاهای انسانی، مدیریت و نبر، روابط و عوامل فیزیکی و محیطی و ...

با توجه به مقدمه کوتاه فوق به نسی می توان دریافت که کلید واژه حوادث در یک محیط فرهنگی غیر ایمنی بدست نیروی انسانی رخ می دهد. از تجربه ها و مطالعاتی که از مدیریت در محیط های پرخطر برای کاهش خطاها و خطرها بدست آمده است این است که نیروهای عمل کننده در سامانه های پرخطر نباید خسته باشند به این معنی که ساعت و شیفت کاری آنها تعریف شده باشد. باید نسبت به کاری که انجام می دهند نگرش درست داشته باشند و یا فرایندها آشنا بوده و از نتیجه کار آگاه باشند. کارکنان یک سامانه پرخطر باید باستانی روابط دوستانه و روشن به همدیگر اعتماد داشته و یکدیگر را حمایت کنند. باید بیشتر به خلاقیت و رسیدن به اهداف توجه کنند. با رعایت اخلاق حرفه ای در یک بافت فرهنگی ایمنی منسجم و با احترام متقابل به همدیگر از رضایت شغلی کافی برخوردار باشند بطوریکه دغدغه معیشتی نداشته باشند و در یک سامانه توسعه یافته بتوانند زمان خود را برای کار موظف، فراگیری دانش و مهارت جدید و استراحت و تفریح در کنار خانواده تقسیم کنند. در چنین شرایطی می شود انتظار داشت در سامانه های پرخطر مانند مراقبت از سلامتی نرخ خطا و خطر به حداقل ممکن کاهش پیدا کند.

کمیته عالی ایمنی بیمارستانها و درمانگاههای معاونت درمان ف بهداشت آجا برای تریج و ایجاد فرهنگ ایمنی در مراکز درمانی آجا اقدام به تنظیم بازبینه های استاندارد ایمنی نموده است که در برگیرنده کلیه محورهای ایمنی اعم از اماکن، تجهیزات، کارکنان، بیماران، فرایندها با راهبرد پیش بینی، پیشگیری و کنترل نظارت و بهبود و ارتقاء سیستم ها می باشد. مطالب فوق در نوزده فصل با رعایت استاندارد های کشوری (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و بین المللی و ... جمع آوری و پس از ساعت ها برگزاری جلسات کارشناسی مرتبط با اعتبار بخشی و نظارت و کنترل فنی آماده بهره برداری در مراکز درمانی ارتش جمهوری اسلامی ایران می باشد. ضمن تشکر از معاونت محترم درمان ف بهداشت آجا سرهنگ دکتر رامین حمیدی فراهانی و گروه مؤلفین، آماده دریافت نظرات اصلاحی استادان و فرماندهان و مدیران محترم سامانه بهداشت و درمان می باشیم.

فرمانده بهداشت و درمان و رئیس دانشگاه علوم پزشکی آجا

سرتیپ دوم دکتر محمد حسین لشگری

پیشگفتار :

از آنجائیکه یکی از محورهای اصلی در مدیریت نوین، تأمین و ارتقاء سلامت افراد در ارائه خدمات درمانی مؤثر و مطلوب می باشد، بنا بر اهمیت لزوم ایمنی در بهبود کیفیت خدمات درمانی و ضرورت عملیاتی شدن استانداردها در مراکز درمانی نظامی با رویکرد بر طب رزم و بحران در این مقوله ، معاونت درمان فرماندهی بهداشت و درمان آجا نسبت به تهیه بازبینی های پیوست اهتمام ورزیده است . باشد که مورد رضایت خداوند و گیرندگان خدمت قرار گیرد

معاونت درمان فرماندهی بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سرهنگ دکتر رامین حمیدی فراهانی